

[Frøde Jakobsen.]

menneskenes tro, og at deres sag derfor er sikker på sejr, ikke en hurtig sejr, men amerikanerne vil blive trætte. Det har de måske ret i. Men det kan godt vare mange år, og det vil derfor koste hundredtusinde menneskers liv, det vil koste ufattelige materielle værdier, og det vil skabe et had uden lige. Derfor kan vi ikke vente på det. Ingen tror imidlertid på hinanden, og blotte ord vil ikke være nok.

Jeg mener, det er amerikanerne, der må gøre en begyndelse, for vietnameserne kan ikke. De er blevet skuffet for tit, og det er derfor til at forstå, om Vietcong i dag siger: vi vil ikke fred, før amerikanerne er ude af vores land. Det er bare utopisk tale, for så får de ingen fred. Hvad kan USA da gøre? Jeg er helt enig med udenrigsministeren i, at det, det gælder om, er at skabe en situation, som kan føre til forhandling. Vietcong forlanger USAs tilbagetrækning. USA kunne ikke tænke sig at trække sig helt ud af landet, før en ordening er skabt. Amerikanerne kan ikke lade deres hjælpere i stilken. Det er til at forstå. Det ville være formålstelt af os at komme med planer, men vi, der kritiserer, vi bliver hele tiden spurgt: hvad vil I da sætte i stedet?

Derfor må vi have lov til at pege på det, som man med rette eller urette har kaldt Gavinplanen, som en chance for at få en forhandling i gang. Den går ud på, at amerikanerne ikke skal forlade landet, men standse al bombing og trække sig tilbage til mindre, stærkt befæstede områder ved kysten, områder, de kan holde uden store blodsudgydelser og uden at påføre Vietnams befolkning lidelser. Det betyder ikke, at amerikanerne dermed ville have sat deres indflydelse over styr. Måske ville kineserne have endnu mere respekt for sådanne baser.

Gavinplanen kan nok ikke gennemføres som et resultat af forhandlinger, for Vietcong kan ikke tage sådan et kompromis. Men den kunne derimod åbne vejen til forhandling, når først begge parter har forstået, at det her er krigen, som ikke kan vindes, og at det meste, som USA kan få ud af det, er et forenet Vietnam, som nok er kommunistisk præget, men ikke en kinesisk vasalstat. Hvis USA handlede på den måde, havde det vist sin gode vilje, og der skulle så være en mulighed for forhandling.

Det er jo ikke befrielsesfrontens ønsker, for de vil kæmpe til den bitre ende ligesom amerikanerne, der siger, at de bliver dér, til de har vundet. Men ingen kan vide, hvad den bitre ende bliver. Amerikanerne kan lægge landet øde, men et folk, der vil kæmpe, kan aldrig pacificeres, og Vietcong kan på sin side aldrig smide amerikanerne ud. Derfor kan den bitre ende blive mere bitter for os alle sammen, end vi tør tænke på.

Forespørgslen til udenrigsministeren taler om, hvilket initiativ regeringen eventuelt har overvejet. Ja, kan Danmark gøre noget som helst? Man har været inde på mæglingsaktioner, og jeg håber også på, at Danmarks regering vil gribe enhver chance, der måtte melde sig. Men jeg tror ligesom udenrigsministeren, at man ikke skal gøre sig store forhåbninger.

Hvad er den første betingelse for, at man kan optræde som mægler? At man bliver mødt med tillid af begge parter. Og hvem gør det? Man kan undre sig over, at en så dreven politiker som den engelske statsminister Wilson har kunnet tro på, at man kunne starte med at erklære, at amerikanerne har 100 pct. ret, og derefter blive accepteret som en uvildig mægler; selv commonwealthlandene som en helhed, ja, hvordan skulle det være muligt? To commonwealthlande har soldater, der kæmper i den krig, som de skulle være mæglere i. Men så FN? FN er for kineserne, som er blevet holdt udenfor, og for dem, som er blevet tvunget til at se hen til kineserne, kommet til at stå som USAs instrument, med urette naturligvis.

Det ville være lykkeligt, om der engang skulle åbne sig en mulighed for, at vi kan gøre noget aktivt for freden. Det, vi kan gøre i dag, er at sige fra. Det er fattigt, men det er det, som vi kan. Det er fattigt, men ikke virkningsløst. Det ville det være, hvis Danmark stod alene, hvis Danmarks interesse for det, der foregår i Vietnam, var et særtilfælde. Men sådan er det jo ikke. Det samme gælder i alle europæiske lande. Sovjetunionen lægger vægt på et lederskab blandt de kommunistiske lande. På samme måde ønsker amerikanerne det inden for det, som man kalder den frie verden.

Givet er det, at hvis Europa taler, vil det styrke de kræfter i USA, der kræver forhandling, og svække dem, der vil udvide